

GENIET VAN GODS SABBAT



*Veel mensen stellen de vraag:
„Hoe moet ik de sabbat houden?”
Dit boekje geeft u de principes,
aan de hand waarvan u Gods
sabbat in acht kunt nemen zoals
Hij bedoelde.*

JEZUS ZEI: „De sabbat is gemaakt om de mens, niet de mens om de sabbat" (Markus 2:27).

Hij zei niet dat die dag voor de jood werd gemaakt, maar voor de mens — alle mensen *overal* ter wereld.

Aangezien de sabbat voor de mens werd gemaakt, werd hij ingesteld toen de mens gemaakt werd, d.w.z. gedurende de scheppingsweek. Lees het verslag in Genesis 2:2-3: „Als nu God op de zevende dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de ZEVENDE dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft de zevende dag gezegend, en die geheiligd; omdat Hij op dezelve gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken."

In Exodus 20:8-11 lezen we in het vierde van Gods tien geboden Zijn onderricht aangaande de sabbat:

„Gedenkt de sabbatdag, dat gij die heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat van de Heer uw God; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is; want in zes dagen heeft de Heer de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij *rustte* ten zevende dage; daarom zegende de Heer de sabbatdag, en heiligde dezelve."

De sabbat is een speciaal teken

De sabbat neemt bij God een bijzondere plaats in. Het is een herdenkingsdag van de schepping, een speciaal teken dat God als de Schepper identificeert, en degenen die deze dag gedenken als Zijn volk. Zie Exodus 31:14-17:

„Onderhoudt dan de sabbat, daar hij u heilig is! ... Dat dan de kinderen Israëls de sabbat houden, de sabbat onderhoudende in hun geslachten, tot een eeuwig verbond.

„Hij zal tussen Mij en tussen de kinderen Israëls een *teken* in eeuwigheid zijn; daar de Heer, in zes dagen, de hemel en de aarde gemaakt, en op de zevende dag gerust en zich verkwikt heeft."

Vrijwel hun gehele geschiedenis door rebelleerde Gods volk tegen God en bleef het in gebreke Gods sabbat te onderhouden. Zij wilden er niets van weten en traden hem met de voeten. Zie maar: „Daartoe ook gaf Ik hun Mijn sabbatten ... Maar het huis Israëls werd wederspanning tegen Mij in de woestijn ... zij ontheiligden Mijn sabbatten zeer ..." (Ezech. 20:12-13). Om deze zonde gingen de tien stammen van het huis Israëls in ballingschap en verloren zij hun identiteit. Zij werden voor „gojim" (niet-joden) aangezien omdat zij Gods sabbat veronachtzaamden!

Het volk werd gestraft voor sabbatsschennis

God waarschuwde het volk van Jeruzalem dat als zij Zijn sabbat niet heiligden, Hij de stad zou verwoesten. „Maar indien gij naar Mij niet zult horen, om de sabbatdag te heiligen, en om geen last te dragen als gij op de sabbatdag door de poorten van Jeruzalem ingaat; zo zal Ik een vuur in haar poorten aansteken, dat de paleizen van Jeruzalem zal verteren, en niet worden uitgeblust" (Jer. 17:27).

Het volk luisterde niet. Zij bleven de sabbat overtreden. Het gevolg was dat Jeruzalem door de Chaldeeën geplunderd en verwoest werd en haar burgers gevangelijk werden weggevoerd (Jer. 52:12-30).

Na een aantal jaren bracht God enige joden naar Jeruzalem terug. Zij herbouwden de stad en erkenden de sabbat. Maar zelfs toen begonnen velen de sabbat te overtreden. Nehemia twistte „met de edelen van Juda, en zeide tot hen: Wat voor een boos ding is dit, dat gij doet, en ontheiligt de sabbatdag?

„Deden niet uw vaders alzo, en onze God bracht al dit kwaad over ons en over deze stad? En gij maakt de hittige gramschap nog meer over Israël, ontheiligende de sabbat" (Neh. 13:17-18).

De mensen maken de sabbat tot een last

Na de terechtwijzingen van Nehemia bekeerden de meeste mensen zich en begonnen de sabbat te houden. De menselijke natuur heeft evenwel de neiging tot uitersten over te gaan. Na de dood van Nehemia begonnen de godsdienstige ijveraars, in hun vuur de sabbat te heiligen, tot in de kleinste bijzonderheden wettelijk vast te leggen wat iemand al dan niet kon doen op de sabbat.

In tegenstelling daarmee had God oorspronkelijk het volk de *fundamentele geestelijke principes* gegeven en verwachtte dat zij die principes dienovereenkomstig zouden toepassen.

„Niks gedaan", zeiden de Parizeeën, die de leidende godsdienstige partij waren. „De mensen bezitten eenvoudig niet de kennis, het begrip en de wijsheid om dat te doen. Wij moeten de mensen vertellen wat ze wel en niet mogen doen." Dat was precies wat de Parizeeën deden. Zij stelden negenendertig hoofdcategorieën in, alleen al over arbeid die verboden was. Dit werd gedaan om een norm over het sabbatvieren tot stand te brengen die universeel zou zijn.

De rabbijn Salomo Goldman zegt op blz. 28 zijn boek *A Guide to the Sabbath*, sprekende over de rabbijnen die deze regels vaststelden: „Uniformiteit, zo geloofden zij, kon bereikt worden, *niet* door het uiteenzetten van algemene principes, maar door een *scherpe* en *gedetailleerde* demarcatie van de gebieden die verboden en die toegestaan zijn, door zelfs voor de *vergezochtste* bijkomstige omstandigheid voorschriften te geven, door het regelen van schijnbaar alledaagse omstandigheden van het dagelijkse leven en door de *strikte omschrijving* der terminologie. Het leven zelf, zo waren zij van mening, 'bestaat uit een menigte minima'." (Nadruk van ons.)

Hoe zuiver hun motieven en hoe lofwaardig hun streven ook was, de rabbijnen lieten de sabbat een instelling op zichzelf worden. Zij maakten de sabbat tot een last, niet tot een zegen voor de mens zoals God het bedoeld had.

De sabbat werd gemaakt ten dienste van de mens

Christus zei dat de sabbat voor u gemaakt werd (Markus 2:27). U werd niet voor de sabbat gemaakt. Hij werd voor u gemaakt om u te helpen, om u in staat te stellen een gelukkiger en overvloediger leven te leiden. Hij werd niet gemaakt om een last te zijn.

Het lag niet in Gods bedoeling dat iemand zó zou tobben en piekeren over het overtreden van de sabbat dat hij bang zou zijn ook maar iets op die dag te doen. Daarom is dit boekje *geen* encyclopedische verzameling van wat al dan niet mag met betrekking tot elke mogelijke situatie die op de sabbat zou kunnen voorkomen.

Onze Schepper wist dat wij iedere zevende dag een periode van rust van onze normale plichten nodig hadden. Ieder van ons heeft de neiging gedurende de week te veel door onze dagelijkse zorgen in beslag te worden genomen. God voorzag dit. Hij zonderde de sabbat af als een tijdsperiode waarin wij volledig

ons dagelijks werk kunnen vergeten. Dan kunnen we meer tijd besteden aan die activiteiten die ons helpen onze verhouding met God beter te begrijpen. Vanaf het allereerste begin heeft God voor ogen gehad dat Zijn sabbat een dag van grote vreugde zou zijn, een speciale dag van vrede en geluk!

Wat betekent het „te rusten“?

Twee globale gezichtspunten van uw leven op de sabbat gaan God ter harte. Ten eerste wil Hij dat uw *tijd* niet in beslag genomen wordt door allerlei verantwoordelijkheden en activiteiten. Ten tweede wil Hij uw *geest* bevrijden van het denken aan die dagelijkse verantwoordelijkheden en activiteiten. Dit geeft u de vrijheid op de juiste wijze God op deze dag te vereren.

Ongetwijfeld kunnen we lichamelijk meer rusten op de sabbat. Maar de grote nadruk valt op het „rusten“ van uw normale arbeid en activiteiten op deze dag. U hoort God op de sabbat met uw verstand te dienen. Degenen die dat niet kunnen, of die hun gedachten niet kunnen beheersen, noemen de sabbat een „slavernij“. Zij zien reikhalzend naar het einde van de sabbat uit om weer hun eigen gang te kunnen gaan, en hun genoegens, waar ze de gehele dag aan gedacht hebben, weer na te jagen!

Als u eenmaal in staat bent op de sabbat uw geest en gedachten op Gods doel en Gods wegen in te stellen, zult u ontdekken wat een werkelijke lust en vreugde de sabbat is! „Dan zult gij u verlustigen in de Heer“ (Jes. 58:14).

Hoe bereikt u dit? Door de vrije tijd die u op de sabbat heeft aan extra bijbelstudie, extra gebed en extra meditatie te wijden. Dit is de enige dag waarop u zich geen zorgen hoeft te maken over uw werk, de onbetaalde rekeningen, het huishouden, enz. Vergeet niet dat we gedurende de rest van de week AL onze verantwoordelijkheden moeten nakomen. Maar de sabbat is vrije tijd, een tijd waarop u bevrijd bent van al uw dagelijkse zorgen en beslommeringen om geheel en al op te gaan in God en Zijn Woord.

Gods voorschrift

Let op Gods positieve voorschrift voor de sabbat: „Indien gij niet over de sabbat heenloopt door uw zaken te doen op mijn heilige dag, maar de sabbat een verlustiging noemt, de heilige dag van de Heer van gewicht, en die eert door noch uw gewone bezigheden te doen, noch uw zaken te behartigen, of ijdele taal uit te slaan, dan zult gij u verlustigen in de Heer“ (Jes. 58:13-14, *N. Vert.*).

Laten we het principe van deze verzen begrijpen. Wat betekenen „uw gewone bezigheden“, „uw zaken“ en „ijdele taal“?

Uw gewone bezigheden en zaken. Dit betekent uw levenswijze, uw dagelijkse manier van doen — d.w.z. uw baan, zaak, financieën, kortom, het verdienen van uw dagelijks brood. U moet uzelf niet inlaten met werk dat u normaliter gedurende de week verricht — die dingen waardoor u de in en uitwendige mens versterkt en verzorgt. Hier is ook bij inbegrepen klusjes thuis doen, naaien, schoonmaken, de auto wassen: al die dingen die betrekking hebben op de stoffelijke zorg voor en onderhoud van u en uw gezin gedurende de normale gang van zaken in de loop van de week.

„Uw zaken“ kan ook vertaald worden als „hetgeen u behaagt, waar uw begeerte naar uitgaat“. Het principe hiervan is dat we vermijden moeten dat onze gedachten, tijd en energie opgaan in zaken zoals hobbies, sport en ons jagen naar plezier. De sabbat werd niet ingesteld voor activiteiten zoals voetballen, vissen, zeilen, zwemmen, kaarten, bioscoop- of theaterbezoek — de

dingen die het grootste deel van onze *vrije* tijd in beslag nemen. Hieronder vallen ook de vele tijdrovende hobbies zoals het verzamelen van postzegels, huisvuil, knutselen, fotografie, enz.

IJdele taal. Dat is de gesprekstof die feitelijk niet op de sabbat thuishoort. Het is een geestelijke toepassing van de eerste twee principes. „Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over" (zie Matth. 12:34, laatste deel). Wij praten over wat ons bezighoudt. Onze woorden laten zien wat er in onze geest en in ons hart omgaat. We mogen dan onze gewone bezigheden en zaken op de sabbat opgeven, maar het is veel moeilijker ermee op te houden erover te praten of te denken. Dit is klaarblijkelijk het moeilijkste van al! Toch moeten we hier niet farizeïsch over gaan doen. Het betekent niet dat niet-geestelijke onderwerpen taboe zijn en u er niet over mag spreken. Er bestaat geen voorschrift zoals: „U mag op de sabbat niet meer dan 30 seconden over auto's praten". U past eenvoudig het geestelijke principe toe door uw gedachten te richten op de positieve doeleinden waarvoor de sabbat gemaakt werd.

De sabbat begint met zonsondergang

Ten einde de sabbat als een heilige dag te onderhouden, moeten we weten wanneer hij begint en eindigt. De mens begint zijn dagen te middernacht. Maar Gods dagen beginnen en eindigen bij zonsondergang. Zie Gen. 1:5, 8,13,19, 23,31. In elk van deze gevallen gaat de avond aan de morgen vooraf. Bovendien gebiedt de almachtige God ons Zijn heilige tijd te vieren „van de avond tot de avond" (Lev. 23:32), d.w.z. van zonsondergang tot zonsondergang.

Gods sabbat is de zevende dag die op de kalender de zaterdag wordt genoemd. En daar Gods dagen met zonsondergang beginnen, moet u Gods sabbat houden beginnend op vrijdagavond bij zonsondergang en eindigend op zaterdagavond bij zonsondergang.

De ten naaste bij juiste tijd van de zonsondergang kunt u in de meeste dagbladen onder het weerbericht vinden. Als deze informatie niet wordt gegeven, kan de zonsondergang bepaald worden door het licht waar te nemen wanneer dit minder wordt, vóórdát de schemer valt. Of als u de zon kunt zien, kunt u beginnen met het in acht nemen van de sabbat als de zon op het punt staat achter de horizon te verwijnen.

Bereid u voor op de sabbat

Ten einde op de sabbat bevrijd te zijn van de zorgen van de allerlaatste beslommeringen, heeft God bevolen dat wij ons hierop de dag tevoren moeten voorbereiden. Exodus 16:23-25 toont dat wij ons bewerkelijke koken, braden, bakken, enz. moeten doen op de voorbereidingsdag voorafgaande aan de sabbat. God wil niet dat Zijn sabbat in beslaggenomen wordt door lange tijd in de keuken te staan. Betekent dit dat wij geen heerlijk, overvloedig maal op de sabbat kunnen nuttigen? De sabbat is een *feestdag*. Het betekent evenwel dat wij van tevoren het een en ander moeten klaarmaken.

Stel dat u voor de sabbat een lekkere rollade wil bereiden.

Hiervoor kan 2 of 3 uur nodig zijn. Wat moeten we doen? Hier is één manier om dit aan te pakken. Braadt de rollade op vrijdag totdat deze bijna gaar is. Op de sabbat kunt u die dan eenvoudig „opwarmen". Op deze wijze zal de tijd die hiervoor op de sabbat nodig is tot een minimum beperkt blijven en het vlees zal niet droog zijn. Hetzelfde geldt voor alle soorten voedsel dat van tevoren klaargemaakt kan worden, in de koelkast of kelder bewaard en op de sabbat

gegeten wordt. Slaschotels moeten zoveel mogelijk van tevoren worden bereid en tot de sabbat bewaard worden.

Er zijn sommige dingen die niet vóór de sabbat kunnen of hoeven te worden gedaan. Het is duidelijk dat we geen ei op vrijdag moeten bakken of een roerei moeten maken, dit in de diepvries zetten en het dan op de sabbat ontdooien en opeten.

Nog even een woord ter waarschuwing met betrekking tot de voorbereidingsdag. Het is slechts één dag. Maak niet de fout om uw dagelijks werk, zoals het huis schoonmaken, koken, boodschappen doen, reparatieklusjes aan het huis, auto wassen enz. uit te stellen tot de voorbereidingsdag vóór de sabbat. Doet u dit wél, dan zult u ontdekken dat de sabbat eerder een dag is geworden waarop u geheel uitgeput bent, dan van een vredige dag van rust en ontspanning met genoeg energie om contact met God te hebben! Vrijdag is de dag waarop we ons op de sabbat voorbereiden, niet een dag om in te halen wat we de hele week hadden moeten doen.

Door de voorbereidingsdag op de juiste wijze te gebruiken, zullen we in staat zijn de sabbat in te gaan in een sfeer van vreugde en dankzegging jegens God.

Laten we nu in het kort enkele speciale vragen bespreken die zich met betrekking tot de sabbat voordoen.

Vuur op de sabbat

Veel mensen vragen zich af wat Exodus 35:3 betekent. Hoort men op de sabbat een vuur te ontsteken? Zo niet, hoe kan men dan een eenvoudig maal klaarmaken? Hoe moet dat dan met mensen in een buitengewoon koud klimaat? Kunnen zij geen vuur aanleggen om warm te blijven?

Laten we Exodus 35:3 en de samenhang eens bezien. Er staat: „Gij zult geen vuur aansteken in enige van uw woningen op de sabbatdag”. Het oorspronkelijke Hebreeuwse woord voor „aansteken” betekent „een verterende vlam maken”, d.w.z. een vuur! De vraag is: waarom wordt er zo'n vuur genoemd in verband met de sabbat?

Lees het verband van hoofdstuk 35 en u zult het zien. De Israëlieten waren de tabernakel aan het bouwen en hadden een vuur nodig dat groot genoeg was om metaal te bewerken. De Israëlieten blaakten zó van ijver de tabernakel te bouwen dat Mozes hun moest vertellen ermee te stoppen, overbodige materialen aan te voeren voor de bouw ervan. En God wist dat als Hij hun geen halt toeriep, de Israëlieten de hele sabbat door aan de tabernakel zouden werken.

Dit was geen kookvuur of een vuur om je bij te verwarmen. Dit had niets te maken met het aandoen van het fornuis of het aansteken van de kachel. Het was een smidsvuur.

Aan de andere kant moesten op Gods gebod bepaalde vuren juist wél aangehouden worden. Zie Leviticus 6:13: „Het vuur zal gedurig op het altaar brandende gehouden worden; het zal niet uitgeblust worden”. Hier bleef een offervuur (waar de priesters hun maal op kookten) op de sabbat branden.

In Exodus 35:3 doelde God niet op een kook-, offer- of verwarmingsvuur, maar eerder op een vuur dat gebruikt wordt voor werk dat alleen de overige zes dagen gedaan hoorde te worden.

Het is beslist toegestaan een vuur aan te steken als het guur weer is of om voedsel op te warmen.

Reizen op de sabbat

Hoe staat het met reizen op de sabbat? Sommige mensen worden in de war gebracht door „een sabbatsreize" in Handelingen 1:12. Dat was evenwel een gewoonte en traditie van de joden. Het is *geen* bijbels gebod. De rabbijnen trachtten precieze wetten te maken hoe ver iemand wettelijk op de sabbat kon gaan. De afstand waar zij op uitkwamen was 2000 el (ongeveer 1200 meter). Iedereen die meer dan deze afstand aflegde, werd in hun ogen schuldig bevonden aan het overtreden van de sabbat.

Maar God heeft op dit punt nooit voorschriften ingesteld. Er staat nergens in de Bijbel een speciaal gebod dat het reizen op de sabbat afbakent. Men moet evenwel op de sabbat niet zover lopen of rijden dat men onnodig vermoeid raakt of dat daardoor iemands contact met God belemmerd wordt.

Wat God aangaat, steekt er geen kwaad in een verkwikkende wandeling zolang die niet ontaardt in een voettocht. Naar een nabijgelegen bos of park rijden om van een picknick met uw gezin te genieten is uitstekend zolang het geen dagtocht wordt.

De vragen die u zichzelf moet stellen zijn deze: „Waarom wil ik op de sabbat reizen? Is het nodig dat ik op de sabbat reis? Doe ik het om God te vereren en te verheerlijken? Zal dit reizen mij helpen Gods sabbat te heiligen of is het enkel ten behoeve van de jacht naar vermaak die mij zal beletten God op de juiste wijze te eren en te dienen?"

U zult die vragen voor uzelf moeten stellen en beantwoorden en er overeenkomstig naar handelen.

Het is niet verkeerd op de sabbat een picknicklunch te hebben met uw gezin of vrienden. Dit zou een geschikte afleiding en ontspanning kunnen vormen. Onze gedachten dienen op deze dag evenwel geconcentreerd te zijn op God — Zijn wegen, doel en schepping.

Bezoek op de sabbat

Van tijd tot tijd kunnen onbekeerde vrienden en familieleden ons op de sabbat komen opzoeken. Wat moet er dan gedaan worden? Hiervoor bestaan geen vastgestelde regels. Elk geval staat op zichzelf. Wij moeten leren om in alle gevallen *wijsheid* te betrachten.

Indien bezoekers oude vrienden of bloedverwanten zijn die van ver komen, wees dan zo gastvrij mogelijk. Nodig ze binnen te komen. Laat uw licht schijnen.

Indien uw bezoek burenen of familieleden uit uw stad zelf zijn, wees dan ook gastvrij en vriendelijk.

Indien bepaalde personen er evenwel een gewoonte van maken u op de sabbat te bezoeken, is het misschien het beste hun te zeggen dat u gelooft dat de zaterdag Gods sabbat is en hen te vragen een andere dag te komen. Elke situatie vereist weer een andere oplossing. U moet eenvoudig met *wijsheid* handelen wanneer het probleem zich voordoet.

Indien u het leven van een christen leidt, is de kans natuurlijk groot dat goede vrienden, burenen en bloedverwanten reeds weten dat u de sabbat houdt.

Leer uw kinderen

De sabbat verschaft u een ideale gelegenheid uw kinderen te onderrichten en te onderwijzen. God inspireerde Salomo te schrijven: „Leer de jongen de eerste

beginselen naar de eis van zijn weg; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken" (Spreuken 22:6).

Van dit gebod geldt zeer zeker dat u uw kinderen moet leren de sabbat te houden. U moet evenwel niet vergeten dat zelfs lieve kleine kinderen egocentrisch zijn. Het ontbreekt hun begrijperlijkerwijs aan het begrip Gods wet als een volwassene te houden.

Bemoedig, met dit principe voor ogen, de oudere kinderen nuttige boeken te bestuderen of wat rustige en leerzame spelletjes te spelen. Het is jonge kinderen toegestaan op de sabbat rustig te spelen.

Maar u moet uw kinderen leren op de sabbat van hun dagelijkse bezigheden of luidruchtig spel te rusten. U moet ze op een vriendelijke en eerlijke manier leren dat de zevende dag heilig is voor hun hemelse Vader en dat zij hun liefde voor Hem kunnen tonen door op die dag af te zien van hun gebruikelijk spel.

U moet uw kinderen deze dingen langzamerhand bijbrengen en pas dan wanneer hun leeftijd hen in staat stelt het te begrijpen. Indien zij van jongsaf op de juiste wijze zijn onderricht, moet een twaalfjarig kind genoeg respect hebben voor Gods sabbat, dat hij zijn tijd op die dag niet besteedt met het lezen van stripverhalen of het kijken naar de tv.

In het begin mag het houden van de sabbat uw kinderen vreemd lijken. Ze kunnen geërgerd zijn, niet in staat te zijn de dingen te doen die ze op die dag plachten te doen. Maar u als ouder kunt heel wat doen om zulke wrokgevoelens op te heffen.

Let erop dat u tijd met uw kinderen besteedt, vooral als ze jong zijn. Wandel met ze. Praat met ze. Organiseer een bijbelstudie voor uw gezin. Lees ze verhalen uit de Bijbel voor. Moedig ze aan vragen over God en de Bijbel te stellen.

Er zijn veel dingen die u op de sabbat kunt doen die uw kinderen zullen aanspreken als u er alleen maar uw gedachten over wil laten gaan. Een gezinspicknick, een wandeling in de bossen of in het park, of enkel een straatje om. Indien u werkelijk op dit principe doorborduurt, zal het niet lang duren voordat uw kinderen de sabbat in verband gaan brengen met de saamhorigheid van het gezin.

Treedt niet aanmatigend jegens uw gezin op

Wanneer God iemand toegankelijk maakt voor Zijn waarheid, moet hij op zijn hoede zijn die waarheid niet aan anderen op te dringen. Dit kan grote problemen veroorzaken. **MAAK DIE FOUT BESLIST NIET!**

Christus zegt ons, ons licht te laten schijnen (Matth. 5:16). Daar moeten we ons aan houden. Geef het juiste voorbeeld. Indien uw echtgeno(o)t(e) niet geïnteresseerd is, dring dan Gods waarheid niet aan hem of haar op. Indien u dit wél doet, zult u merken dat de verhouding tussen u en uw levens gezelschap gespannen wordt. Alleen God kan iemand toegankelijk maken en hem of haar ertoe leiden het belang van de sabbat in te zien (Joh. 6:44, 65).

U dient de sabbat te houden, maar preek niet tot de andere leden van uw gezin. U moet hen desgevraagd beslist vertellen waarom u bepaalde dingen op de sabbat nalaat. Maar laat het daarbij.

Wees zeer voorzichtig als u met uw kinderen te doen hebt, vooral als het tieners zijn. Tegen de tijd dat een kind de tienerleeftijd bereikt, heeft hij zijn eigen persoonlijkheid en wil gevormd. Als hij of zij gewend is op de sabbat aan sport en andere activiteiten deel te nemen of gewoon plezier te hebben, naar het

hem of haar uitkomt en u dan op een dag geheel onverwachts aankondigt dat hij of zij dat en dat op de sabbat (voor hen zaterdag) niet doen kan, dan zal hij of zij waarschijnlijk van mening zijn dat u op onredelijke wijze zijn of haar vrijheid beknot, en het u kwalijk nemen.

Sommige tieners vormen geen probleem en volgen rustig hun ouders. Anderen rebelleren. U moet uw tieners taxeren. U moet hen begrijpen: begrijpen wat ze denken, waar ze van houden en waar ze een hekel aan hebben, wat hun behoeften zijn en wat werkelijk waardevol voor hen is. Dan moet u God om wijsheid, begrip en inzicht vragen om te weten te komen hoe u uw tieners met de sabbat moet benaderen. Elke beslissing over hun gedrag en activiteiten op de sabbat moet zeer zorgvuldig en na wijs beraad genomen worden. Laat hen tevens de positieve zijde van Gods weg zien. Maak Gods weg de plezierige levensweg — het soort van plezier dat vandaag plezier is en volgend jaar ook — dat geen katers kent. Met andere woorden, schilder Gods weg zó aantrekkelijk voor uw tieners dat de wegen van deze wereld heel wat van hun aantrekkingskracht op hen zullen verliezen.

U moet werkelijk uw kinderen liefhebben en met hen werken. Wees geen hardvochtige autocraat die de wet voorschrijft en wee degene die ongehoorzaam durft te zijn. Wees eerder een liefhebbende ouder. Toon gemeente genegenheid voor uw kinderen. Kinderen en tieners moeten vertrouwen hebben in hun ouders. Voor verdere hulp in het op de juiste manier opvoeden van en omgaan met uw kinderen en tieners, dient u te schrijven om ons gratis Engelstalig boek *The Plain Truth About Child Hearing*.

Agrarische problemen

Boeren hebben speciale vragen met betrekking tot de sabbat. is het b.v. juist om op de sabbat voor het vee te zorgen?

Christus liet zeer duidelijk uitkomen dat het voederen en drenken van vee op de sabbat noodzakelijk en toegestaan is (Lukas 13:15). Hetzelfde principe geldt voor het melken. Mocht u evenwel buitengewoon veel tijd op de sabbat aan uw melkkoeien en andere levende have besteden, dan zult u moeten leren uw werk beter in te delen of uw veestapel moeten inkrimpen. God wil niet dat wij slaven zijn van ons beroep.

Wat moeten we doen met de verkoop van veeteelt of landbouwprodukten op de sabbat? Amos 8:5 en Nehemia 13:15-19 laten zien dat wij geen enkele handelstransactie op de sabbat mogen afsluiten. Ten einde dit probleem te vermijden moet u de ander dit *met tact* laten weten. Maar als uw buurman werkelijk voedsel nodig heeft, zou het niet verkeerd zijn het hem te geven.

Dit brengt een ander punt naar voren. Wat te doen als uw buurman in de penarie zit en een stuk gereedschap van u op de sabbat te leen vraagt? In zo'n geval is het een „os in de put“-situatie en het is niet verkeerd het hem te lenen. Maar nu het andere uiterste: veronderstel dat een buurman er een gewoonte van maakt op de sabbat het een of ander van u te lenen. Indien hij zo'n goede buur is, zou hij zich toch zeker bewust moeten zijn van uw geloofsovertuiging. Zo niet, dan zou u hem tactvol kunnen zeggen dat de sabbat heilig is voor u en dat u gewoonlijk geen gereedschap op die dag uitleent.

Er zijn natuurlijk een aantal situaties tussen deze twee uitersten. Zij moeten met liefde, genegenheid en wijsheid behandeld worden en met het *algehele oogmerk* van de sabbat voor ogen.

Noodsituaties

Wat doet u wanneer er een noodgeval op de sabbat ontstaat? Christus zei: „Wiens ezel of os van u zal in een put vallen, en die hem niet terstond zal uittrekken op de dag van de sabbat?" (Lukas 14:5.) Veel mensen hebben deze verklaring verkeerd begrepen. Sommigen kunnen zich afvragen of hun *baan* een os in de put is als zij in een onvoorziene omstandigheid verplicht zijn op de sabbat te werken.

Het principe van de os in de put slaat op werkelijke noodtoestanden zoals persoonlijke ongevallen, huizen die in brand staan, uitvallen van stroom, ongelukken en andere gebeurtenissen (natuurrampen zoals wervelstormen, orkanen, overstromingen, enz.) die letsel, verlies aan mensenlevens of persoonlijke eigendommen met zich mee zouden brengen. Het is géén „os in de put"-situatie wanneer de baas voor het een of andere akkevietje iemand vraagt op de sabbat te komen werken. Evenmin slaat dit principe op diegenen die „hun os in de put duwen", door werk aan te nemen of een baan aan te houden, wetend dat ze iedere week op de sabbat zullen moeten werken. Of door werk uit te stellen dat tijdens de week gedaan had moeten worden. Evenmin vallen oogsten of ploegen op de sabbat hieronder, zelfs als er gedurende de week slecht weer is geweest of er zich machinestoringen hebben voorgedaan.

God zegt: „Zes dagen zult gij arbeiden, maar op de zevende dag zult gij rusten; in de ploegtijd en in de oogst zult gij rusten" (Exodus 34:21).

Op de sabbat eten in huis halen

In Mattheus 12:1-5 laat Christus duidelijk zien dat het niet verkeerd is zich op de sabbat voedsel te verschaffen indien men zonder eten zit en hongerig is. Indien u zich op de sabbat om de een of andere reden van huis bevindt, is het niet verkeerd in een restaurant of cafetaria een maaltijd te gebruiken.

Sommige mensen die in de grote steden van tegenwoordig wonen, beschikken niet over kookgelegenheid. Voor zulke mensen zou er niets verkeerd in steken op de sabbat voor een maaltijd te betalen. Misschien zou men ook in overweging kunnen nemen ergens anders te gaan wonen waar wél kookgelegenheid aanwezig is.

De afwas op de sabbat

Sommige vrouwen hebben zich afgevraagd of het verkeerd is op de sabbat de vaat te wassen. God zegt niet met name hoeveel koppen en schoteltjes we op de sabbat mogen wassen. De afwas doen is een alledaagse fysieke handeling die afbreuk aan de sabbat zou kunnen doen.

Sommige vrouwen spoelen de vaat eenvoudig af, stapelen die netjes op en wachten tot na de sabbat om ze goed te wassen. Anderen gebruiken papieren borden en vermijden zodoende iets van het probleem.

Indien noodzakelijk is het evenwel niet verkeerd de vaat of het keukengerei op de sabbat te wassen. De tijd die aan deze taak besteed wordt moet tot een minimum beperkt blijven. God wil niet dat wij Zijn sabbat ontheiligen door veel tijd te besteden aan de afwas of andere huishoudelijke bezigheden.

Maar dat betekent niet dat u uw huis in een janboel mag achterlaten! Nogmaals, gebruik wijsheid. Doe wat noodzakelijk is. Maar raak niet verward in huishoudelijk werk.

Televisie en radio

Het komt vaak voor dat iemand vraagt of hij op de sabbat naar de televisie kan kijken of naar de radio kan luisteren. Dit is een ander gebied waarvoor God geen speciale voorschriften heeft gegeven. Maar het principe is duidelijk. Gods sabbat is heilig. De meeste televisieprogramma's bestaan uit sportevenementen, films, quizen of dergelijke programma's. Zij zijn niet bevorderlijk voor het houden van de sabbat. Daarom moet u op Gods sabbat geen kostbare tijd verspillen met tv-kijken. Hetzelfde geldt voor radioprogramma's.

Er kunnen evenwel uitzonderingen zijn. Het is niet verkeerd om naar een bijzonder goede nieuwsuitzending op de sabbat te luisteren. Ook worden er van tijd tot tijd sommige speciale documentaires uitgezonden over profetie die vervuld wordt. Maar zorg ervoor dat u die vrijheid niet gebruikt om de televisie of radio buitensporig lang aan te laten staan en zodoende het sabbatgebod te overtreden.

Een zekere mate van ontspannende, gedempte, aangename muziek kan tot de sabbat atmosfeer bijdragen en helpen het een vreugde te maken. Maar enkel voor ontspanning naar wereldse muziek luisteren om de sabbat te verdrijven, is zonde. Wij behagen God door het zingen van gezangen en psalmen te Zijner eer, speciaal op de sabbat.

Verheug u in Gods sabbat

Zoals u ziet zouden er bosjes vragen kunnen ontstaan over het houden van de sabbat. De meeste van deze vragen kunnen evenwel gemakkelijk beantwoord worden als we het hoofddoel van de sabbat voor ogen houden.

VERGEET HET NIET! De sabbat is Gods dag — de dag die Hij geheiligd heeft. Het is niet alleen een dag van rust en ontspanning van onze wekelijkse arbeid, maar het is ook een geestelijke ZEGEN. Het is een dag die onze band met God vernieuwt.

Gebruik de sabbat! Gebruik wijsheid hem in acht te nemen. Wees evenwichtig in uw benadering van de sabbat. Wees niet hypocrietisch, eigengerechtigd, farizeüs, slordig of onnadenkend.

Onderhoud de dag die God heeft geheiligd. Verheug u in de zegeningen en de gelegenheid voor studie die de sabbat biedt en onthoudt dat het een kenmerkend teken is van een rechtstreekse verhouding tussen u en uw Schepper.

Bijeenkomsten op de sabbat

Er bestaat nog een aspect met betrekking tot de sabbat. We lezen in Leviticus 23:3 dat de sabbat een „heilige samenroeping" inhoudt, of duidelijker vertaald — „een geboden samenkomst". Zie ook Hebrëeën 10:25 dat over dezelfde nieuwtestamentische leer gaat. D.w.z. wij worden geboden met Gods *volk* bijeen te komen om Zijn Woord op deze dag door *Gods dienaren* te horen verklaren. Dit is nog een reden waarom God niet wil dat wij gedurende de sabbat in beslag genomen worden door onze dagelijkse beslommeringen.

Men volstaat er niet mee, eenvoudig met de eerste de beste godsdienstige groep bijeen te komen — het moet *Gods groep* van gelovigen zijn. U dient uit te vinden waar Gods ware Kerk is.

Degenen die dit principe niet begrijpen of die niet weten waar Gods ware Kerk is, raden wij dringend aan te schrijven om ons gratis boekje *Waar is de*

ware Kerk? Wij bieden u tevens andere diensten aan om u te helpen inzien waar Gods Kerk is en willen gaarne helpen de vragen die zich voordoen, te beantwoorden.

Persoonlijke raad

Als onderdeel van ons opvoedkundig programma voor volwassenen hebben we mannen die hun opleiding aan Ambassador College hebben genoten en bereid zijn u *persoonlijk* van advies te dienen, u met uw geestelijke problemen te helpen, alsmede degenen te dopen die geloven en zich bekeren.

Zij zullen er niet bij u op aandringen dat „u zich bekeert" of u laat dopen, noch dat u zich bij de een of andere religieuze groep moet aansluiten. Zij zullen eenvoudig iedere vraag die u heeft, beantwoorden. Als u hulp verlangt ten einde God en Zijn ware Kerk te vinden, zijn deze mannen volledig bevoegd u te helpen. Maar zij zullen niet proberen u ergens mee op te schepen. Ze zijn bevoegd de Bijbel te verklaren als u daarom vraagt, maar zij zullen nooit gaan argumenteren. Zij, en wij hier op het hoofdkantoor van dit grote Werk, willen u alleen maar helpen en dienen. Wij beschouwen het een voorrecht dit te mogen doen!